

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **19855** (13) **U**
(51) МПК
A61D 19/02 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОДНОРАЗОВОГО ОСІМЕНІННЯ СВИНОМАТОК

1

2

(21) u200504549

(22) 16.05.2005

(24) 15.01.2007

(46) 15.01.2007, Бюл. № 1, 2007 р.

(72) Коваленко Віктор Федорович, Пилипенко Сергій Володимирович, Шостя Анатолій Михайлович

(73) ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА ІМ. О.В. КВАСНИЦЬКОГО УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

(57) Спосіб одноразового осіменіння свиноматок, який полягає у дворазовому виявленні у них охоти впродовж дня, який **відрізняється** тим, що свиноматок виявляють в охоті в точно встановлені терміни, які розділяють добу на рівні інтервали (наприклад в 7 і 19 годин), та осіменяють внутрішньоматково одноразово через 30 годин від умовно встановленого у них рефлексу нерухомості.

Корисна модель відноситься до галузі тваринництва і може бути використана для штучного осіменіння свиноматок.

З відкриттям у 20-му столітті способу штучного осіменіння тварин наступив новий період практичної можливості ефективного використання плідників, інтенсивність яких підвищилась в десятки-сотні разів.

У свинарстві традиційно склалось так, що свиноматок в охоті виявляють щоденно два рази (о 8-9 і 16-17 годині), осіменяють також два рази в одну охоту: свиноматок у яких виявлено рефлекс нерухомості (початок охоти) вранці, осіменяють перший раз - ввечері цього ж дня і повторно вранці наступного дня. В разі встановлення рефлексу нерухомості увечері свиноматок осіменяють наступного дня вранці та увечері. Крім цього, у випадках, коли заплідненість свиноматок була невисокою застосовували навіть трьохразове осіменіння. В кінцевому результаті це практично приводило до великих витрат сперми, збільшення поголів'я кнурів-плідників і зниження ефективності прогресивного способу.

Тільки в окремих випадках: досвідчені техніки по штучному осіменінню намагалися приміняти одноразове осіменіння свиноматок, однак результати отримували гірші ніж при дворазовому. Причиною цього була недостатня розробка наукових основ штучного осіменіння свиней.

На базі ваших власних досліджень були встановлені основні фізіологічні закономірності та особливості, що стосуються головним чином своєчасного осіменіння свиноматок, оскільки цей фактор є

гарантією практично 95% успіху в одержанні високих результатів по заплідненості та багатопліддю у них. Вони в основному зводяться до таких принципів: в більшості випадків (понад 85 %) овуляція у молодих і дорослих свиноматок настає через 30-38 годин від початку охоти [1]; середня виживаемість спермій кнура в рогах матки знаходиться в межах від 12 до 15 годин; найкраща здатність яйцеклітин до запліднення зберігається в перші 2-6 годин після овуляції; овуляція у свиноматок вважається синхронною і відбувається протягом 1,5-2 годин.

Використання встановлених нами закономірностей дало можливість здійснювати одноразове осіменіння свиноматок з максимальним наближенням строків осіменіння до овуляції і одержанням кращих результатів за показниками заплідненості, багатопліддя і великопліддя в порівнянні з дворазовим осіменінням,

Прототипом запропонованого способу є спосіб дворазового осіменіння свиноматок [2]. Суть його полягає в тому, що свиноматок в охоті виявляють два рази на день - вранці (8-9 година) та ввечері - (16-17 година), при цьому доба розділяється на два нерівномірних проміжки - 8 та 16 годин. Осіменіння проводять теж два рази: перший раз - через (9-16 годин) від встановленого рефлексу нерухомості, другий - через (8-17 годин) після першого осіменіння.

Недоліком цього способу є те, що витрати сперми на осіменіння свиноматок в одну охоту збільшуються в два рази, а строки осіменіння не завжди співпадають з періодом овуляції у них, крім

(13) **U**

(11) **19855**

(19) **UA**

цього в багатьох випадках спостерігаються пере-
гули та малоплідність.

Виконання запропонованого нами способу здійснюється таким чином: свиноматок в охоті виявляють в чітко встановлені терміни протягом дня - вранці о 7 годині та увечері о 19 годині, тобто доба ділиться на два рівних періоди - по 12 годин кожен.

Осіменіння свиноматок здійснюють одноразово внутрішньоматково через 24 години після встановленого рефлексу нерухомості, тобто через 30

годин від умовного початку охоти.

Враховуючи перелічені вище фізіологічні закономірності - такий термін осіменіння найбільше співпадає з біологічно обґрунтованим.

Як свідчать результати виробничих випробувань двох способів в умовах ТОВ "Довіра" Великобагачанського району Полтавської області, показники заплідненості та багатопліддя були вищими, застосовуючи одноразове осіменіння при практично однакових показниках великопліддя (табл.).

Таблиця

Групи свиноматок	Кількість тварин	Кількість осіменінь в одну охоту	Величина спермодози		Запліднилось свиноматок		Народилось поросят на 1 св-ку		Жива маса поросят, кг.			Збереженість поросят, %.	
			об'єм, см ³	кількість спермів, мдрд.	гол.	%	всього	в т.ч. норм. раза	У віці, дб			у віці, дб	
									при народженні	30	60	30	60
I	25	2	100	2	20	80	11,37 ± 1,26	10,35 ± 1,49	1,19 ± 0,03	7,14 ± 0,18	16,36 ± 0,8	90,3	90,1
II	25	1	20	2	21	84	11,68 ± 1,34	10,57 ± 1,74	1,22 ± 0,06	7,26 ± 0,23	16,7 ± 0,74	90,6	90,3

Джерела інформації;

1. Коваленко В.Ф. Физиологические аспекты повышения воспроизводительной способности свиноматок: Дис. докт. Биол. наук: 03.00.13. - Пол-

тава., 1987. - 505с.

2. Інструкція зі штучного осіменіння свиней / відпов. за вип. Ю.Ф. Мельник. - К.: Аграрна наука, 2003. - 56 с.